

A GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK MEGSZŪNÉSÉVEL KAPCSOLATOS SZABÁLYOK¹

Gazdasági társaságok megszűnése esetén két esetet különböztetünk meg: jogutóddal, illetve jogutód nélkül történő megszűnést. A jogutódlással történő megszűnés a társaság átalakulását jelenti – például társasági formaváltás, egyesülés vagy szétválás útján –, és folytatódik a tevékenysége, míg a jogutód nélküli megszűnés során a társaság végleg megszünteti a tevékenységét.

A JOGUTÓDDAL TÖRTÉNŐ MEGSZŪNÉS (ÁTALAKULÁS)

A jogutóddal történő megszűnésnél a gazdasági társaság más társasági formába tartozó gazdasági társasággá, egyesüléssé és szövetkezetté alakulhat át. Ha egymást követő két üzleti évben a társaság saját tőkéje nem éri el az adott társasági formára kötelezően előírt jegyzett tőkét, és a tagok a második év beszámolójának elfogadásától számított három hónapon belül a szükséges saját tőke biztosításáról nem gondoskodnak, e határidő lejártát követő hatvan napon belül a gazdasági társaság köteles elhatározni átalakulását. Átalakulás helyett a gazdasági társaság a jogutód nélküli megszűnést vagy az egyesülést is választhatja. Utóbbi esetben a gazdasági társaság más gazdasági társasággal, valamint szövetkezettel és egyesüléssel egyesülhet. Az átalakulás befejezése előtt meg kell jelölni a jogutód tagjait és a tervezett jegyzett tőkéből őket megillető hányadot. Emellett meg kell határozni azt a vagyonhányadot is, amely azokat illeti meg, akik a jogutód társaságban nem kívánnak tagként részt venni, valamint annak kiadási módját. Az átalakulás során a társaságtól megválókat megillető vagyonhányadot a jogutód nyilvántartásba vételét követő hatvan napon belül kell kiadni, kivéve, ha a jogutódnak az érintettekkel kötött megállapodása eltérően rendelkezik.

A társaságtól megváló tag az irányadó szabályok szerint köteles helytállni a jogelőd gazdasági társaságnak a jogutód társaság által nem teljesített kötelezettségeiért. Ha egy korlátlanul felelős tag az átalakulás következtében korlátozottan felelős taggá válik, a jogutód bejegyzésétől számított ötéves jogvesztő határidőn belül – és az átalakulással létrejövő jogi személy más, korlátlanul felelős tagjaival egyetemlegesen – köteles helytállni a jogelőd gazdasági társaság tartozásaiért.

¹ Utolsó frissítés: a 2020. 07. 31. napon hatályos jogszabályok alapján

A JOGUTÓD NÉLKÜLI MEGSZŰNÉS

A gazdasági társaság jogutód nélkül többféle módon szűnhet meg. Ezek a következők:

- a társaságot határozott időre hozták létre, és a létesítő okiratban meghatározott időtartam eltelt,
- a társaság legfőbb szerve minősített többséggel a megszűnés mellett dönt,
- a társaság tagjainak száma egy főre csökken, és hat hónapon belül nem jelentenek be új tagot (kivéve egyszemélyes kft. vagy rt. esetében),
- cégbírósági határozat dönt a megszűnésről.²

Gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a megszűnő társaságot terhelő kötelezettségből származó követelés a társaság nyilvántartásból való törlésétől számítva öt éven belül érvényesíthető a társaság volt tagjaival szemben. Ha a tag helytállási kötelezettsége a társaság kötelezettségeiért a társaság fennállása alatt korlátlan volt, helytállási kötelezettsége a megszűnt társaság kötelezettségeiért korlátlan, és a többi korlátlan helytállásra köteles taggal egyetemleges. Az egyetemlegesség azt jelenti, hogy bármely tagtól követelhető a teljes kötelezettség teljesítése. A tagok egymás közti viszonyukban a tartozást a felosztott társasági vagyontól való részesedésük arányában viselik.

A MEGSZŰNÉS SZABÁLYAI AZ EGYES CÉGFORMÁKNÁL

Korlátolt felelősségű társaság

A társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a hitelezők kielégítése után fennmaradó vagyontól először a pótbefizetéseket kell visszatéríteni, majd a további részt a törzsbetétek arányában kell felosztani a társaság tagjai között. (A pótbefizetés az esetleges veszteségek fedezésére szolgáló, a tagok által a bejegyzést követően fizetendő hozzájárulás.) Ha a megszűnő társaság tulajdonában saját üzletrész volt, az arra eső vagyonyhányadot a többi tag között kell felosztani törzsbetéteik arányában. Ha a végelszámolás megindításakor vagy a felszámolás elrendelésekor a társaság törzstőkéje még nem került teljes egészében befizetésre, a végelszámoló és a felszámoló jogosult a még nem teljesített befizetésekre

A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készülségről szóló 2020. évi LVIII. törvény alapján a cégbíróságok 2020. október 31. napjáig nem hoznak törvényességi felügyeleti eljárás körében határozatot, és az erre irányuló eljárások felfüggesztésre kerülnek.

vonatkozó kötelezettséget azonnal esedékessé tenni, és annak teljesítését a tagoktól megkövetelni, ha arra a társaság tartozásainak kiegyenlítése érdekében szükség van.

Közkereseti társaság és betéti társaság

Ha a közkereseti, illetve betéti társaságnak csupán egy tagja marad, hat hónapon belül új tagot kell bejelenteni a nyilvántartó bíróságnak, különben a társaság megszűnik. Amennyiben a társaság tagjainak száma egy főre csökken, az új tag belépéséig vagy ennek hiányában a jogutód nélküli megszűnésig vagy a felszámoló kirendeléséig az egyedüli tag jogosult dönteni a tagok gyűlése hatáskörébe tartozó kérdésekben, és őt kell a társaság vezető tisztségviselőjének tekinteni, feltéve, hogy megfelel a vezető tisztségviselőkre vonatkozó törvényi előírásoknak. Betéti társaságoknál ebben az esetben a társaság vezető tisztségviselője kültag is lehet. Ha a társaságnak nem maradt ilyen tagja, a társaság részére a nyilvántartó bíróság felügyelőbiztost rendel ki.

A közkereseti társaság betéti társasággá és a betéti társaság közkereseti társasággá a gazdasági társaságok átalakulására vonatkozó szabályok alkalmazása nélkül, társasági szerződése módosításával alakulhat át. A közkereseti társaság betéti társasággá való átalakulása során kültaggá váló tag az átalakulástól számított ötéves jogvesztő határidőn belül korlátlanul köteles helytállni a társaságnak az átalakulás előtt keletkezett tartozásaiért.

A társasági tevékenység megváltozott formában való tovább folytatásában részt venni nem kívánó tagokkal a tagsági viszony megszűnése esetén irányadó szabályok megfelelő alkalmazásával kell elszámolni.

Részvénytársaság

Részvénytársaság átalakulása során a részvények érvénytelenné válnak az átalakulással létrejövő jogi személy nyilvántartásba vételével. Ilyenkor a bejegyző végzés kézhezvételétől számított harminc napon belül a jogutód vezető tisztségviselői intézkednek arról, hogy kivezessék a dematerializált részvényeket a központi értékpapírszámláról, és benyújtsák a jogutódhoz az érvénytelenné vált, nyomdai úton előállított részvényeket, amelyeket aztán megsemmisítenek. A részvénytársaság jogutód nélküli megszűnése esetén a tartozások kiegyenlítését követően a fennmaradó vagyon felosztásakor az elsőbbségi részvény biztosította jogokat veszik figyelembe, ha a részvénytársaság likvidációs hányadhoz fűződő elsőbbségi részvényt bocsátott ki. Amennyiben a végelszámolás megindításának, illetve a felszámolás elrendelésének időpontjáig nem fizették be teljes egészében a részvénytársaság alaptőkéjét, a végelszámoló/felszámoló jogosult azonnal esedékessé tenni a még nem teljesített pénzbeli és nem pénzbeli vagyoni hozzájárulásokra vonatkozó kötelezettséget. Ilyenkor követelheti ezek teljesítését a részvényesektől, ha ez a részvénytársaság tartozásainak kiegyenlítését szolgálja.